

PAŽINTINIO ŽYGIO „GAMTOS DETEKTYVAI“ METELIŲ REGIONINIAME PARKE PROGRAMA

Vieta: Bijotų-Širvinto miško pažintinis takas, esantis Metelių regioniniame parke.

Rekomenduojamas laikas: kovas-balandis.

Atstumas: 3,5 km

Trukmė: 2-3 val.

Temos: vandens bestuburiai gyvūnai; šluotinis raipstas ir kitos invazinės rūšys; ankstyvą pavasarį trumpai žydintys augalai ir juos lankantys vabzdžiai.

Rekomenduojama įranga: išmanusis telefonas arba fotoaparatas, entomologiniai tinkleliai, graibštas vandens bestuburiams, žiūronai, nešiojamas mikroskopas, apsauginės priemonės nuo erkių.

Žemėlapis:

Planas:

- Žygis prasideda prie Metelių regioninio parko lankytojų centro.
- Žygiuojama Bijotų-Širvinto miško pažintiniu taku, atkreipiant dėmesį į informacinius stendus apie Metelių regioninio parko gamtines vertybes. Pažintinis takas pažymėtas dažais ant medžių.
- Perėjus mašinų kelią, pakelėje tikėtina aptikti vieną iš invazinių organizmų – šluotinį raipstą, kurio stiebai žali išlieka visus metus. Dalyviai gali diskutuoti, kiek žalos Lietuvos gamtai sukėlė prieš kelis dešimtmečius buvusi įprasta svetimžemių rūšių introdukcija. Kelyje gali būti stebimos ir kitos invazinių organizmų rūšys – uosialapis klevas, baltažiedė robinija, gausialapis lubinas.

- Tyrinėjami ankstyvą pavasarį trumpai žydintys augalai (efemeroidai), juos lankantys vabzdžiai bei kiti miško gyvūnai, grybai ir augalai. Tokiu laiku stebimos žiedų nektaru mintančios musės zvimbeklės, iš žiemos miego pabudusios pavieniui gyvenančios bitės, laukines bites parazituojančios gegužvabalio lervos ir kt.
- Prie vandens telkinio tinkleliu ir žiūronais tyrinėjami vandenyje ir ant vandens aptinkami gyvūnai. Naudojantis vandens bestuburių vadovu atpažįstami iš vandens ištraukti gyvūnai. Puiki proga dalyviams dalintis žiniomis apie Metelių regioninio parko simbolį – balinį vėžlį.
- Sustojama prie seniausių miško medžių, tyrinėjama samanų, kerpių ir grybų įvairovė ant medžių žievės. Mikroskopu stebimos sieninės geltonkerpės ir kitų kerpių sudėtinės dalys.
- Tuo pačiu keliu sugrįžtama į pažintinio tako pradžią, žygis baigiamas.

Pagal šią programą 2023 metų balandžio 18 dieną vykusio „Gamtos detektyvų“ žygio metu dalyviai aptiko, atpažino ir nufotografavo apie 50 organizmų rūšių. Tokiu metu jau žydėjo muskusiniai ūksminiai ir pavasarinės ankstyvės, o į entomologinį tinklelį papuolė daugybė rūšių vabzdžių ir kitų nariuotakojų. Dalyviams buvo smalsu nešiojamu mikroskopu stebėti pagautą iksodinę erkę, galinčią įsisiurbti ir žmogui.

Visas „Gamtos detektyvų“ aptiktas rūšis galite stebėti čia:

<https://www.inaturalist.org/projects/meteliu-regioninis-parkas-gd>

Šį biologinės įvairovės sąrašą gali pildyti kiekvienas, apsilankęs Bijotų-Širvinto miško pažintiniame take ir fotografuodamas organizmus bei dalindamasis jų nuotraukomis platformoje *iNaturalist*.

